

عنوان مقاله:

ارزیابی و مقایسه پایداری بوم نظام های کشت گندم و ذرت (مطالعه موردی: منطقه سنجایی استان کرمانشاه)

محل انتشار:

مجله دانش کشاورزی و تولید پایدار، دوره 29، شماره 2 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

مهدی نوری - گروه مهندسی تولید و ژنتیک گیاهی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه رازی

محمود خرمی وفا - گروه مهندسی تولید و ژنتیک گیاهی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه رازی

فرزاد مندنی - گروه مهندسی تولید و ژنتیک گیاهی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه رازی

هادی ویسی - پژوهشکده علوم محیطی، دانشگاه شهید بهشتی

خلاصه مقاله:

این بررسی باهدف ارزیابی پایداری بوم نظام های کشت گندم و ذرت در بازه زمانی سال ۱۳۹۳ تا سال ۱۳۹۵ در بخش سنجایی شهرستان کرمانشاه اجرا شد. روش پژوهش پیمایشی و ابزار تحقیق پرسشنامه بود، که از طریق مصاحبه با کشاورزان منطقه تکمیل گردید. پرسشنامه ها در قالب طیف لیکرت و به صورت پرسش هایی با پاسخ چندگزینه ای و بسته تدوین شدند. بر اساس جامعه هدف و با استفاده از فرمول کوکران، تعداد نمونه برای جامعه آماری ذرت کاران و گندم کاران به ترتیب ۵۶ و ۹۲ فرد به دست آمد. نتایج نشان داد که بوم نظام های گندم آبی و ذرت به ترتیب از نظر مولفه های زیست محیطی و اقتصادی برتری معنی داری داشتند، ولی از نظر اجتماعی اختلاف معنی داری میان دو سامانه مشاهده نشد. نتایج همچنین نشان داد که تنها ۴/۴ درصد از مزارع گندم و ۱/۸ درصد مزارع ذرت در منطقه وضعیت کشاورزی پایدار داشتند. در مجموع، برتری نسبی مزارع ذرت نسبت به مزارع گندم در شاخص های اقتصادی سبب شده است که مخاطرات زیست محیطی کشت ذرت در منطقه در نظر گرفته نشود. هرچند در صورت در نظر گرفتن بهره وری آب، پایداری اقتصادی کشت ذرت نیز بسیار کاهش خواهد یافت. در نهایت، بهره گیری از روش های غیر شیمیایی آفات و علف های هرز به ترتیب در بوم نظام های ذرت و گندم می تواند تا حد زیادی در افزایش پایداری این بوم نظام ها سهمیم باشد.

کلمات کلیدی:

بهره وری، پژوهش پیمایشی، غلات، کشاورزی پایدار، محیط زیست

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1592628>

